

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

نام کتاب: نظم اللآلی

مؤلف متن: ابوالقاسم فارسی کاتب — محشی: [illegible]

شارح: — مترجم:

تاریخ تحریر: ۱۱۷۸ ق — نوع خط: نسخ — تعداد سطر: ۶

موضوع: مجموعه — زبان: فارسی — عدد اوراق: ۲۴

طول: ۱۸ — عرض: ۱۴ — شمارهٔ عمومی: ۲۹۵۰۴

وقفی / ~~خریداری~~: حجة الاسلام سید عباس احمدی سلیمانی از مشهد

تاریخ وقف: مهر ۱۳۸۲ — نام کاتب: محمدحسن بن محمدعلی [illegible]

ملاحظات:

ف ۸۲/۷

فهرست شد ۱۳۸۹/۳/۱۶

ضمیمه دارد

وصف بعد از حق شناسی علم تنزیل قرآن

در تعلم کوش و در تعلیم جد و جهد کن

خوبی دنیا و آخرت جستن خدا سبب نی سخن

در زمان شاه جمجاه سلیمان مبارکان

خسرو صاحب قران عباس ثانی پادشاه

بر تو خورشید شاهنشاهیش تابنده باد

رساله موسومه بنظم اللآلی فی تجوید

بسم الله الرحمن الرحیم الله المتعالی

ای کلام از انتظام نام ذاتت در نظام

وی ز تسهیل شکر بن شکرت زبان شیرین کام

رحمت عام و سلامت بر روان انبیا

خاصه بر روح محمد باد و بر آل عبا

بعد حمد و نعت و مدح آل بنعمت ...

آن کویند که این نوع غلط همه کس را معلوم نکرده ...

از استاد فرا گرفته اند و در صحت آن کوشیده ...

پوشیده نماند که اول چیزی که خالق بیچون موجود ساخت قلم معجز رقم بود چنانچه از منطوق کلام اکبر
ظاهر است که اقرأ و ربک الاکرم الذی علم بالقلم و حدیث حضرت رسالت پناهی که اول ما خلق الله القلم
و کلام معجز نظام شاه ولایت علیکم بحسن الخط فانه من مفاتیح الرزق و آن نباتیست که قلم کلکست
و حیوانیست که قلم مویست اما انچه نباتیست قبل از انکه خطوط سته بروی کار اید و کار کاتبان
سته را تشریف ابداع خود بیارایند در اسلام خطی که دیدهٔ اولوا الابصار را بوحی الهی روشنایی
افزود خط کوفی بود چنانچه از ارقام اقلام معجز نظام حضرت امیر المؤمنین علیه السلام در میانست
و استخراج خطوط سته که شش قلم معروفست ثلث و نسخ محقق و ریحان
توقیع و رقاع از خط کوفی در سنه ثلثین و ثلثمائه ابن مقله نموده بعد از و علی بن هلال
که مشهور است بابن بواب استاد خطوط سته است و بعد از و یاقوت مستعصمی
که ملازم خلیفه بغداد بود با شاگردان خود شش که منحصرند در شش تن بدین تفصیل شیخ زاده
سهروردی ارغون کابلی نصر الله طبیب مبارکشاه زرین قلم یوسف مشهدی سید حیدر
جلی نویس بعد از ایشان شاگردان ایشان پیر یحیی صوفی شاگرد زرین قلم و خواجه عبد الله
صیرفی شاگرد سید حیدر و صیرفی استاد حاجی محمد شیرازیست و حاجی محمد استاد
محیی الدین تبریزی و معین الدین استاد مولانا شمس الدین مشرقی قطابی و بعد از و
پیران او عبد الحی و عبد الرحیم خلوتی و شاگرد [illegible] او مولانا جعفر تبریزی حکاک
این قلم بوده اند و مولانا جعفر مذکور استاد مولانا عبد الله طباخ و سایر خطاطان
خراسانست و عبد الرحیم خلوتی استاد مولانا نعمت الله بوافست که او استاد
مولانا شمس الدین مالی تبریزیست و مولانا شمس الدین استاد مولانا علا بیک تبریزی
و مولانا علا بیک استاد مولانا علی رضای عباسی و خطاطان دیگر که در عراق و
فارس و خراسان و کرمان نام بر آورده اند ریزه چینان خوان آن استادانند
که مذکور شد این بحر خطوط سته بود اکنون حکایت خطوط نستعلیق بدینی

منوالست
که واضع آن خواجه میر علی تبریزیست و بعد از و عبد الله ولد او
و مولانا جعفر که برادران فن را سرامد آفاق بود و مولانا اظهر
استاد مذکور شد شاگرد عبد الله است و بعد از و شاگردان او مولانا علیست
و اظهر استاد مولانا سلطانعلی مشهدی و عبد الله است و بعد از و شاگردان او مولانا پیر زاده اند
و اظهر استاد و مولانا سلطان محمد خندان و مولانا زین الدین محمود که از [illegible]
محمد ابریشمی و مولانا سلطان محمد خندان و دیگران که در عهد خود سرامد بوده و پیران از شیخ آن
و استاد میر سید احمد و خواجه محمود و درویش مولانا اظهر داده در عهد خود و اهل نیز از شیخ
مولانا عبد الرحمن خوارزمی که نیز در روش مولانا اظهر نموده بخش نویس معروفند و اهل زمان و اولاد و خط
ملا عبد الرحمن خوارزمی که عبد الکریم مشهور بپادشاه بخش نویس علی و عبد الحی خان و اولاد و
عبد الرحیم انیس و مولانا عبد الکریم و شاگردان او و حسن خان استاد ابن خطاست و
دو کس کرده اند و میر عماد و شاگردان و خواجه تاج سلمانی استاد و درویش و بعد از و
تعلیق از رقاع و توقیع آخوذ است و شرح حال بادشاه پرست و بعد از و ملا ... و مولانا ادریس
بعد از و خواجه عبد الحی استرابادی و سید حسن و شیخ محمد تیموری و مولانا
منصور و مولانا خواجه تاج جبرئیل و سید حسن و شیخ ... حیوانیست
و خواجه اختیار هر یک سرامد زمان بوده اند اما از قلم انچه حیوانیست آن خط
کمسازان تبریز جلی و دیباچه سازان مانوی فرهنگ بدستیاری آن معجزه خود
تصویر و نقاشی که از صنعت ختایی ابداع صنعت را معجزه خود
بخود دیگر استاد بهزاد است و شاگردان

٢٦

وصحابه والتابعين
فانخرط في العلوم حتى يستكمل
المعارف والعلوم حتى يستكمل فانه يبلغ عالما الى هذا
شخص بها وتصير عارفا فيستعد بذلك للترقي لانهاية لها فاق عليهم
بحقائق معلومات ومن مكانه وتمكنه في سعادة الربانيين وموافقهم في ذلك فهم
حضرته ويصير من الحكماء الالهيين والعلماء الربانيين فانهم نشاهدوا جواهر انفسهم عند انسلاخهم
ومن اهل الرياضة واصحاب المكاشفة ولنا في تحقيق هذا المذهب من البحث والنظر براهين
من ارباب الرياضة واتصالهم بالانوار الالهية في ذلك النعم في نفسك او الذي كان موجودا جميع عمرك حتى انك تشاهد
عن ابدانهم واتصالهم تأمل ايها العاقل في ذلك انك لا تشك في ذلك وبدنك واجزاء بدنك لنشأت واحدة
البرهان الاول فانت اذا تأملت في شيئين بلا شك يتحلل من بدنه فان البدن حار رطب
كثيرا ما جرى من اجزائك فانت الى الغذاء ليصير بدلا لما يتحلل من بدنه دائما فانه يتحلل الحار
في التحلل ولهذا يحتاج الانسان الى الغذاء حتى يبقى بكليته كما تورد عليه النار وتريد من ريح بدنه
اذا اثر في الرطب تحلل جوهر الرطب حتى الغذاء قليلة هزل وانتقص وتبين ذلك في هذه
يبقى منه شيء ولهذا الوصب للانسان من الغذاء مدة قليلة هزل وانت تعلم بمقدار ذلك فهذا برهان عظيم
فتعلم ان في مدة عشرين سنة لم يبق شيء من اجزاء بدنك والباطنة فهذا برهان عظيم
الملة بل جميع عمرك فذاتك مغايرة لهذا البدن واجزائه الظاهرة والاوهام وتحقق عندها هذه
ينبغي لنا باب الغيب فان جوهر النفس غايب عن الحواس والاوهام وتحقق عندها هذه
البرهان وتصور في نفسه تصورا حقيقيا فقد ادرك ما غاب عن غيرهم **البرهان الثاني**
هو ان الانسان اذا كان منتبها فانه يتصور الامور فانه يستبصر بنفسه حتى يقول اني فعلت كذا وافعل كذا
وفي مثل هذه الاحوال يكون غافلا عن جميع اجزاء البدن ومن المعلوم ما يغفل عنه مما هو مغفول
عنه فذات الانسان مغايرة لهذا البدن **البرهان الثالث** هو ان الانسان يقول ادركت الشيء
العقلي ببصري فابصرت واشتهيته واغضبت عنه وكذا يقول اخذت بيدي ومشيت برجلي وتكلمت
بلساني وسمعت باذني وتفكرت في كذا وتوهمته وتخيلته وفرحت وتعلم بالضرورة
ان الانسان شيء يجمع جميع الصفات والادراكات بجميع هذه الافعال
ونحن نعلم انفسنا بالضرورة انه ليس شيء من اجزاء هذا البدن فلا ينبغ
يجمع هذه الادراكات والافعال لا يبصر بالاذن ولا يسمع بالبصر
ولا يمشي باليد
ول

کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد آستان قدس رضوی

نام کتاب: رساله فی معرفة النفس

مؤلف متن: شیخ الرئیس ابوعلی سینا محشی

شارح مترجم

تاریخ تحریر: صفر ۱۲۷۱ به مشهد الرضا نوع خط: نسخ مودب تعداد سطر: مختلف

موضوع: حکمت زبان: عربی عدد اوراق: ۶

طول: ۱۸ عرض: ۱۳ شمارهٔ عمومی: ۲۹۵۰۵

وقفی / خریداری

تاریخ وقف نام کاتب: عبدالصمد ...

ملاحظات

۸۲،۷ ف

٢٠١٠٥